

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Αναφορών

13.01.2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 0613/2007, του Robert Houlston, βρετανικής ιθαγένειας, η οποία συνοδεύεται από 5 υπογραφές, σχετικά με εμπόδια στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των πολιτών της ΕΕ στις δημοτικές και ευρωπαϊκές εκλογές στην Ισπανία

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων, μέλος πολιτικού κόμματος που εκπροσωπεί ευρωπαίους πολίτες από άλλα κράτη μέλη οι οποίοι διαμένουν στην Ισπανία, κάνει λόγο για σοβαρή παραβίαση των εκλογικών δικαιωμάτων χιλιάδων πολιτών της ΕΕ στις πρόσφατες τοπικές εκλογές στην Ισπανία. Ειδικότερα, επικρίνει τις παραλείψεις και τις αδυναμίες των δημοτικών αρχών της Orihuela στην επαρχία του Αλικάντε σε ό,τι αφορά τις προκαταρτικές διατυπώσεις που απαιτούνται προκειμένου οι μη ισπανοί μόνιμοι κάτοικοι να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα (η ακτογραμμή της Orihuela έχει πληθυσμό 20 000 κατοίκων, το 60% των οποίων είναι Βρετανοί). Επισημαίνοντας ότι τα άτομα με δικαίωμα ψήφου είναι κυρίως συνταξιούχοι, ορισμένοι εκ των οποίων αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και, επιπλέον, δεν ομιλούν την ισπανική γλώσσα, επικρίνει τις παρατυπίες που διαπράχθηκαν από τις δημοτικές και ταχυδρομικές αρχές κατά τη διανομή στα νοικοκυριά ειδοποιητηρίων για την πρόθεση ψήφου. Το 75% των ειδοποιητηρίων δεν παρελήφθησαν ποτέ από τους ενδιαφερόμενους, είτε διότι κάπου παρέπεσαν είτε διότι απεστάλησαν σε λάθος διευθύνσεις. Η χαοτική αυτή κατάσταση, πέραν του ότι αποτελεί σύμπτωμα της υπερβολικής δόμησης στην εν λόγω περιοχή, οφείλεται επίσης στην ανεπαρκή εποπτεία από το τοπικό εκλογικό γραφείο το οποίο, σύμφωνα με τους υπογράφοντες, δεν παρείχε την απαραίτητη βοήθεια σε όσους διέθεταν δικαίωμα ψήφου και οι οποίοι προσήλθαν προσωπικά για να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους. Φαίνεται ότι οι εκλογείς αντιμετώπισαν επίσης γλωσσικά και οργανωτικά προβλήματα, τα οποία τους εμπόδισαν κατά τρόπο αδικαιολόγητο να υποβάλουν προσφυγή. Ως εκ τούτου, εγγράφηκε στους δημοτικούς εκλογικούς καταλόγους ποσοστό μικρότερο του 10% από όσους είχαν δικαίωμα ψήφου ως ευρωπαίοι πολίτες και μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, γεγονός που σημαίνει ότι το ένα τρίτο του τοπικού πληθυσμού δεν εκπροσωπήθηκε επαρκώς στο νεοεκλεγέν δημοτικό συμβούλιο. Οι αναφέροντες ζητούν την

CM\853653EL.doc

PE407.957/REV.v02-00

παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να αρθούν τα γραφειοκρατικά εμπόδια που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος πολιτών άλλων κρατών μελών, οι οποίοι επιδιώκουν να ασκήσουν τα εκλογικά τους δικαιώματα δυνάμει του κοινοτικού δικαίου.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 5 Νοεμβρίου 2007. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 192, παράγραφος 4, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 10 Ιουνίου 2008.

Οι αναφέροντες καταγγέλλουν ότι οι εκλογικές αρχές του δήμου της Orihueela (Ισπανία) παραβίασαν τα εκλογικά δικαιώματα που παραχωρούνται βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ στους πολίτες της ΕΕ που διαμένουν μόνιμα σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι.

Σύμφωνα με τους αναφέροντες ένα πολύ υψηλό ποσοστό των αιτήσεων ψήφου για τους κοινοτικούς εκλογείς, που ταχυδρομήθηκαν από τη δημοτική αρχή πριν από τις τοπικές εκλογές του Μαΐου του 2007, δεν έφθασαν στους παραλήπτες. Περίπου 12.300 από σύνολο 16.000 έντυπων αιτήσεων που εστάλησαν επιστράφηκαν χωρίς να παραδοθούν, γιατί είχαν σταλεί από τον δήμο σε λάθος διευθύνσεις. Δεδομένου του υψηλού ποσοστού αποτυχίας στην παράδοση, οι αρχές αποφάσισαν να στείλουν τις αιτήσεις για δεύτερη φορά.

Οι αναφέροντες ισχυρίζονται ότι το υψηλό ποσοστό αποτυχίας στην παράδοση οφείλεται στην κακοδιαχείριση των επίσημων διευθύνσεων στην Orihueela. Κατά την άποψή τους, υπάρχουν τεράστιες αποκλίσεις μεταξύ των επίσημα χρησιμοποιούμενων διευθύνσεων και των πραγματικών που αναγνωρίζουν τα ταχυδρομικά γραφεία.

Οι αναφέροντες παραδέχονται ότι η εγγραφή για ψήφο στις δημοτικές εκλογές δεν είναι δυνατή αποκλειστικά μέσω ταχυδρομείου, δηλαδή επιστρέφοντας στις αρχές τη συμπληρωμένη αίτηση. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί επίσης να εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους μεταβαίνοντας *αυτοπροσώπως* στα αρμόδια γραφεία για τη συμπλήρωση της αίτησης.

Το άρθρο 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης που διαμένει σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Η οδηγία 94/80/ΕΚ περί των κανόνων άσκησης αυτών των δικαιωμάτων ορίζει στο άρθρο 7 παράγραφος 1 ότι οι εκλογείς ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στις δημοτικές εκλογές του κράτους μέλους κατοικίας εφόσον εκδηλώσουν σχετική βούληση.

Η οδηγία δεν προσδιορίζει τη διοικητική διαδικασία για την εγγραφή των κοινοτικών εκλογέων στους εκλογικούς καταλόγους, ούτε τη μέθοδο με την οποία ο πολίτης της ΕΕ εκδηλώνει τη βούλησή του να ασκήσει το δικαίωμα ψήφου του. Αφήνεται στα κράτη μέλη η θέσπιση των συγκεκριμένων κανόνων που πρέπει να ισχύουν.

Στην προκειμένη περίπτωση, φαίνεται πως υπάρχουν δύο μέθοδοι για την εκδήλωση της βούλησης ψήφου. Η πρώτη – η δυνατότητα που παρέχεται στους πολίτες της ΕΕ να ζητούν αυτοπροσώπως την εγγραφή τους για ψήφο από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κατοικίας– είναι μια διαδικασία ευρέως διαδεδομένη στα κράτη μέλη. Εάν αυτή η διαδικασία είναι αποτελεσματικά λειτουργική και οι όροι είναι παρόμοιοι με αυτούς που ισχύουν για τους ημεδαπούς εκλογείς, μπορεί να θεωρηθεί ως ορθή εφαρμογή των εκλογικών δικαιωμάτων που παραχωρούνται στους πολίτες της ΕΕ από τη Συνθήκη ΕΚ. Η δεύτερη μέθοδος είναι αυτή της ταχυδρόμησης έντυπων αιτήσεων. Δεν υπάρχει υποχρέωση βάσει της οδηγίας να αποστέλλουν τα κράτη μέλη προσωπικές επιστολές στους ενδιαφερόμενους πολίτες για το σκοπό αυτό.

Υπό αυτές τις συνθήκες, το γεγονός ότι οι αιτήσεις που ταχυδρομήθηκαν από τον δήμο της Orihuela δεν έφθασαν σε όλες τις περιπτώσεις στους κοινοτικούς εκλογείς προς τους οποίους απευθύνονταν δεν αποτελεί αυτό καθαυτό, δεδομένης της διαθεσιμότητας εναλλακτικής μεθόδου, εμπόδιο στην άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν.

Από την εξέταση της υπόθεσης, όπως παρουσιάστηκε από τους αναφέροντες, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε παραβίαση του σχετικού κοινοτικού δικαίου από τη δημοτική αρχή της Orihuela.

Όσον αφορά το γενικότερο θέμα της παροχής πληροφόρησης στους υπηκόους της ΕΕ που διαμένουν στην Ισπανία σχετικά με τα εκλογικά τους δικαιώματα, στην έκθεση της 30/5/2002 σχετικά με τις δημοτικές εκλογές¹ και στην έκθεση της 12/12/2006 σχετικά με τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2004², η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι εκτός των προσωπικών επιστολών οι ισπανικές αρχές διεξήγαγαν εκστρατείες στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο, διένειμαν φυλλάδια και δημιούργησαν διαδικτυακούς τόπους, προκειμένου να ενημερώσουν τους ενδιαφερόμενους για αυτά τα εκλογικά δικαιώματα.

Όσον αφορά τις δημοτικές εκλογές του 2007, ο ισπανός Υπουργός Εσωτερικών οργάνωσε εκστρατεία με τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές διαφημίσεις που ενημέρωναν τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το δικαίωμα συμμετοχής τους σε αυτές τις εκλογές και για την ύπαρξη ειδικής τηλεφωνικής γραμμής από την οποία μπορούσαν να λάβουν περαιτέρω πληροφορίες. Επιπλέον, η αγγλική ιστοθέση του Γραφείου Εκλογικής Απογραφής παρείχε λεπτομερείς πληροφορίες για τις διαδικασίες άσκησης αυτών των δικαιωμάτων.

Επικείμενες εκθέσεις της Επιτροπής για την εφαρμογή αυτών των οδηγιών θα συνεχίσουν να παρακολουθούν εάν τα κράτη μέλη παρέχουν αποτελεσματικά πληροφορίες σχετικά με αυτά τα θέματα.

4. Συμπληρωματική απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 13 Ιανουαρίου 2011.

Εν συνεχεία της προηγούμενης ανακοίνωσής της για την παρούσα αναφορά, η Επιτροπή θα ήθελε να ενημερώσει την Επιτροπή Αναφορών ότι η τελευταία έκθεση για την εφαρμογή της

¹ COM/2002/260

² COM/2006/790

οδηγίας 94/80 (συμμετοχή των πολιτών της ΕΕ στις δημοτικές εκλογές που οργανώνονται στο κράτος μέλος κατοικίας τους) εγκρίθηκε το 2002 και βρίσκεται στην εξής διεύθυνση:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0260:EN:NOT>

Η επόμενη έκθεση για το ίδιο θέμα έχει προγραμματιστεί για το 2011.

Σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή των πολιτών της ΕΕ στις ευρωεκλογές, η πρόσφατη έκθεση για τις ευρωπαϊκές εκλογές, που εγκρίθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010 μαζί με την έκθεση της ΕΕ για την ιθαγένεια του 2010, αξιολογεί την εφαρμογή αυτών των δικαιωμάτων και εντοπίζει την ανάγκη για περαιτέρω ενέργειες.

Τις εκθέσεις αυτές μπορεί κανείς να τις κατεβάσει από την ακόλουθη διεύθυνση:

http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V5&T2=2010&T3=603&RechType=RECH_naturel&Submit=Search